

Reflecteren

Doel

In deze stap gaat het erom je blik op de situatie te verbreden en hierdoor tot nieuwe inzichten te komen. Allereerst door stil te staan bij wat voor betrokkenen (anderen, maar ook jezelf) belangrijk is. Maar ook door bewust te kijken naar wat richtlijnen, de wet of protocollen zeggen. En te beseffen wat je nog niet of niet zeker weet.

Tip

Het is handig om hier wat aantekeningen te maken.

1 Wat is belangrijk in deze situatie?

Voor de patiënt

- Het gaat erom dat je je zo goed mogelijk inleeft in de patiënt (of gast of cliënt) en in zijn of haar situatie. Probeer dit op een positieve manier te verwoorden.
- Je kunt bijvoorbeeld denken aan: rust, bescherming van naasten, comfort, geen pijn of benauwdheid, eigen regie, geen angst ervaren, accepteren van de dood, goed afscheid nemen, waardigheid, kwaliteit van leven, verantwoordelijkheid (bijv. voor kinderen).

Tip

Als je wilt, kun je hier onderscheid maken tussen de vier dimensies van palliatieve zorg: de fysieke, psychische, sociale en spirituele dimensie.

Voor betrokkenen

Verplaats je in het perspectief van andere betrokkenen, zoals naasten, andere zorgverleners, medecliënten, etc.

- Vaak genoemd worden: erkenning, goede zorg, hoop, duidelijkheid, verantwoordelijkheid, plicht, kwaliteit van leven, professionaliteit.

Tip

Het duurt meestal te lang om je in iedereen te verplaatsen die betrokken is. Dit is ook niet altijd relevant. Houd het bij de belangrijkste 'spelers' in de situatie.

Voor jou

Wat vind jij belangrijk in deze situatie?

- Zorgverleners in palliatieve zorg noemen vaak: dat het team op één lijn zit, eerlijkheid, goede zorg, zorgvuldigheid, waardigheid, professionaliteit, respect (bijv. voor culturele gebruiken), comfort, goede samenwerking, goede communicatie.
- Het is hier belangrijk dat degene die de casus inbrengt verwoordt wat voor hem/haar belangrijk is, maar ook dat de andere deelnemers kunnen dit doen. Hier geldt ook: probeer je actief in te leven in elkaar.

Tip

Het kan helpen om terug te blikken op je eerste reactie waarvan je bewust werd bij 'Uitstellen'. Wat vertelde deze je over wat je belangrijk vindt?

2 Wat zeggen protocollen of richtlijnen?

Inventariseer wat protocollen en richtlijnen aangeven, als dat relevant is in de situatie. Het kan ook om wetgeving gaan. Als je dit niet weet, kun je deze eventueel later opzoeken. Doe dit niet tijdens de bespreking (want dat kost vaak veel tijd)!

3 Wat weet je nog niet of niet zeker?

(H)erkennen wat je nog niet of niet zeker weet is belangrijk om te voorkomen dat je iets voor iemand invult en je niet meer bewust bent van het feit dat dit misschien niet klopt, of onvolledig is. Het kan je motiveren om het gesprek met de cliënt, een naaste of collega aan te gaan, en na te vragen of het klopt wat je denkt. Of om op zoek te gaan naar andere informatie die je nodig hebt om goed met de situatie om te gaan.